

A ΚΕΙΜΕΝΟ

Νόμος για την προστασία της Δημοκρατίας

Ἔδοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ. Αἰαντὶς ἐπρυτάνευε. Κλεογένης ἐγραμμάτευε. Βοηθὸς ἐπεστάτει. Τάδε Δημόφαντος συνέγραψεν. [...] Ἐάν τις δημοκρατίαν καταλύη τὴν Ἀθήνησιν, ἢ ἀρχὴν τινὰ ἀρχὴ καταλελυμένης τῆς δημοκρατίας, πολέμιος ἔστω Ἀθηναίων καὶ νηποινεὶ τεθνάτω, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ δημοσία ἔστω, καὶ τῆς θεοῦ τό ἐπιδέκατον. [...] Ὁμόσαι δ' Ἀθηναίους ἅπαντας [...] ἀποκτενεῖν τὸν ταῦτα ποιήσαντα. Ὁ δὲ ὄρκος ἔστω ὅδε «κτενῶ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ ψήφῳ καὶ τῇ ἑμαυτοῦ χειρὶ, ἂν δυνατὸς ᾶ, ὅς ἂν καταλύσῃ τὴν δημοκρατίαν τὴν Ἀθήνησι. [...]».

Ἄνδοκίδης, Περί τῶν μυστηρίων 96 - 97

B ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

(Όλα τα θέματα να απαντηθούν στο φύλλο απαντήσεων)

1 α. Στις παρακάτω προτάσεις να βάλετε το ρήμα που είναι στην παρένθεση στο σωστό πρόσωπο και αριθμό, στην ἐγκλίση, χρόνο και φωνή που σας ζητείται.

- i) Αιαντὶς.....(πρυτανεύω, υποτακτικὴ αορίστου ενεργητικῆς φωνῆς)
- ii) Ουτοὶ.....(γραμματεύω, ευκτικὴ αορίστου ενεργητικῆς φωνῆς)
- iii) Τόδε.....(συγγράφω, ευκτικὴ ενεστώτα παθητικῆς φωνῆς)
- iv) Ὑμεῖς.....τὴν δημοκρατίαν.(καταλύω, οριστικὴ παρακειμένου ενεργητικῆς φωνῆς)
- v) Ἐάν ὑμεῖς δυνατοί.....(εἰμί, προστακτικὴ ενεστώτα ενεργητικῆς φωνῆς)

(Μονάδες 2,5)

β. Να μεταφέρετε τους παρακάτω τύπους ἐκεῖ που σας ζητείται.

τῷ δήμῳ (κλητικὴ ενικού)

τὰ χρήματα (δοτικὴ ενικού)

ἔργῳ (αιτιατικὴ ενικού)

χειρὶ (δοτικὴ πληθυντικού)

τὴν δημοκρατίαν (γενικὴ πληθυντικού)

2. α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις των προτάσεων που ακολουθούν.

Τὰ χρήματα αὐτοῦ δημοσία ἔστω.
Ομοσαι δ Ἀθηναίους απαντας.
Ὁ δ ὄρκος ἔστω ὄδε.

(Μονάδες 2,5)

- β. Να απαντήσετε στην παρακάτω άσκηση σύμφωνα με ότi σας ζητάει κάθε φορά η παρένθεση.

- i) [Ἐὰν τις δημοκρατίαν καταλύη τὴν Ἀθηνησιν] (να βρείτε και να δηλώσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης)
ii) «κτενω και λόγω και έργω και ψήφω...» (να βρείτε τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς, να πείτε πως εκφέρονται και να δηλώσετε το είδος τους)
iii) « Εγώ συγγράφω τάδε;», «Ἐὰν τις δημοκρατίαν καταλύη τὴν Ἀθηνησιν» (να χαρακτηρίσετε το είδος των υποτακτικών που είναι υπογραμμισμένες)

(Μονάδες 2,5)

3. α. Να συνδυάσετε κάθε λέξη της Α στήλης με την κατάλληλα σημασία της στη Β στήλη

A	B
i) ψηφοθηρία	αντισταθμίζω δύο ίσες αξίες
ii) ισοψηφία	κάλη
iii) αψηφώ	αναζήτηση ψήφων
iv) συμψηφίζω	δε φοβάμαι τον κίνδυνο
v) ψηφοδόχος	ισοπαλία

(Μονάδες 2)

- β. Να σχηματίσετε τέσσερις προτάσεις στη νέα ελληνική χρησιμοποιώντας κάθε φορά μία από τις παρακάτω λέξεις:

i) καταψήφιση, ii) ψηφιδωτό, iii) υποψήφιος, iv) ψηφολέκτης

(Μονάδες 2)

4. α. Για να γίνει νόμος του Αθηναϊκού κράτους το παραπάνω ψήφισμα, ποια πρόσωπα έλαβαν ενεργό μέρος στη διαδικασία και με ποια αρμοδιότητα;
β. Τι προέβλεπε το ψήφισμα του Δημόφαντου για τους εχθρούς της δημοκρατίας;
γ. Τι σημαίνει, σύμφωνα με τον όρκο που έδιναν όλοι οι Αθηναίοι, ότι ήταν υποχρεωμένοι να σκοτώσουν «λόγω», «ψήφω», «και τη έμαυτοῦ χειρι» όποιον καταλύσει τη δημοκρατία της Αθήνας;

(Μονάδες 6)